

SMÅ och **stora**
övergångar
i grundskolan
ur NPF-perspektiv

Ulrika Aspeflo
www.aspeflo.se

Övergångar av olika slag

- Börja "skolan" – F-klass, åk 1
- Stadiebyten
- Byte av skolform
- Grundskola-Gymnasium
- Gymnasium-Folkhögskola/Högskola/Sysselsättning
- Skola-fritids
- Skola-ledig
- Schemabrytande aktiviteter
- Byte av personal/vikarier
- Byte av lokaler/material
- Från hem-skola
- Från en aktivitet till en annan, lektion-rast-idrott-lunch
- Inom en aktivitet
- I en uppgift

Vid övergångar utmanas elevens förmåga att:

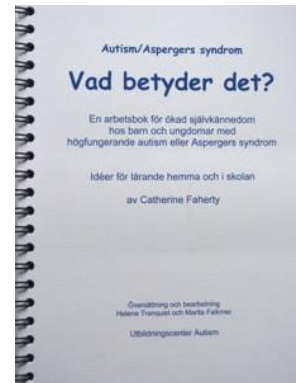
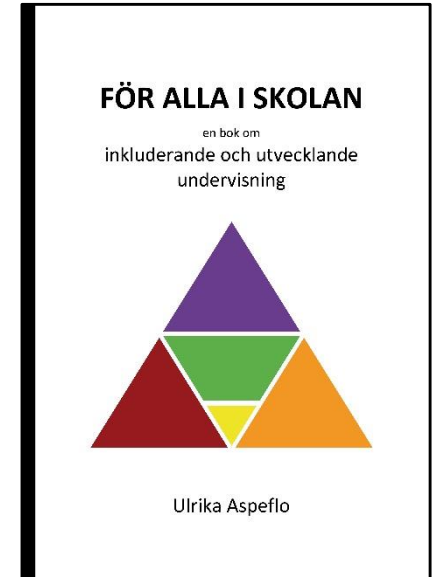
- Planera/organisera
- Hantera sinnesintryck
- Skifta uppmärksamhet
- Hantera tid
- Reglera aktivitetsnivå
- Ha impuls kontroll
- Vänta
- Minnas
- Föreställa sig
- Hantera oförutsägbarhet
- Vara flexibel
- Lösa problem
- Förstå och följa instruktioner
- Hantera information
- Kommuniera
- Interagera socialt

Strategier vid övergångar

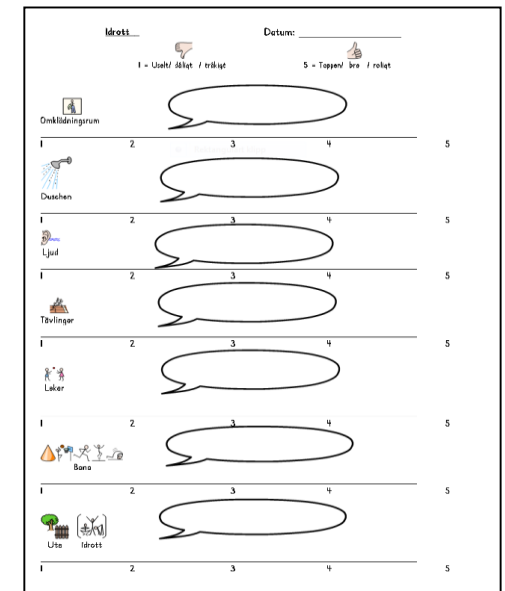
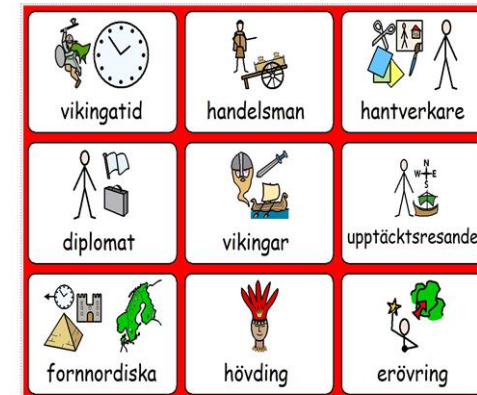
- Rutiner/riktlinjer
- Kartläggning
- Dokumentation
- Förberedelse
- Information
- Anpassning av miljön
- Samarbete
- Förståelse
- Samsyn
- Ansvar
- Tajming
- Kommunikation
- Delaktighet

Strategier och material att använda!

- Visuell dagsplanering, aktivitetsplanering, instruktion
- Synliga valalternativ
- Tidshjälpmedel
- Sociala berättelser, ritprat, seriesamtal
- Visuella utvärderingar – samtalsmatta, skalor
- Kartläggningmaterial
- Lågaffektivt bemötande
- Visuell kommunikation
- Livskunskap - livsstrategier

Ulrika Aspeflo

- Delaktighet, förståelse och samsyn
- 3 delar – Elev, föräldrar, skola
- Relationer, kommunikation, stress, lärmiljö, undervisning, kunskap
- Svårigheter och möjligheter
- Plan för åtgärder

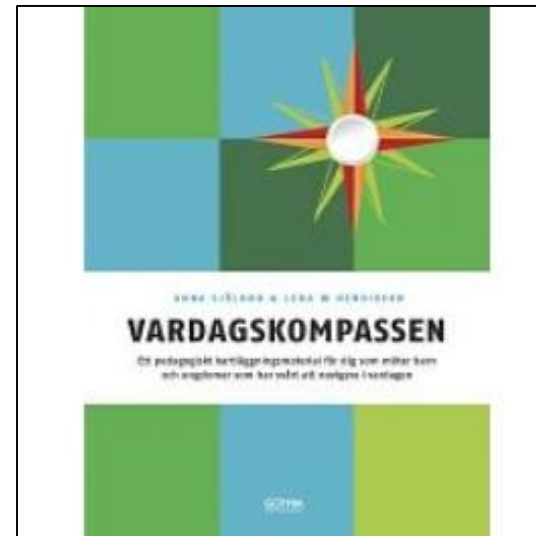
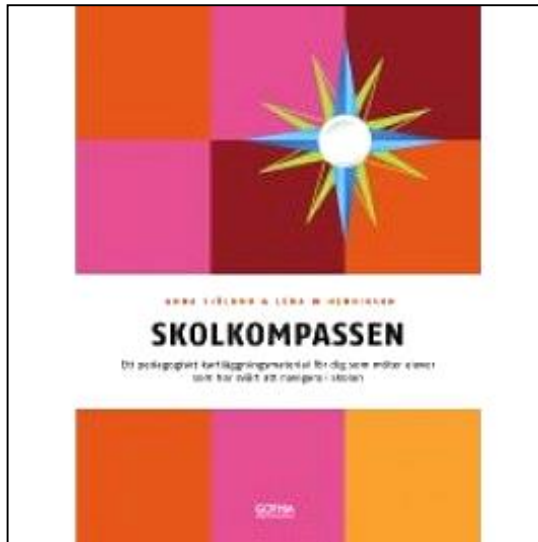
Jag blir ledsen, arg eller stressad när:

jag inte förstår	det inte blir som jag vill/tänkt	jag blir retad	andra elever stör mig
jag ska göra saker på tid	läraren rättar mig	någon tjatar	jag inte kan
jag ska jobba själv	jag ska jobba med andra	jag är på vissa lektioner	jag har rast
jag är i matsalen	jag ska iväg till skolan	det är kväll	jag inte vet vad som ska hända
andra inte förstår eller lyssnar	det är mycket ljud		

Kartlägg och arbeta med stress- och konflikthantering

Kartlägg och anpassa i skola och hem

Förstå hur svåra övergångar kan vara och hjälps åt att göra dem så enkla som möjliga – för elever med NPF behöver en omgivning som lyssnar, samarbetar och stöttar dem!